

ҚОНУНИ

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2007, №5, мод. 363; с. 2008, №3, мод. 202; с.2010, №7, мод. 554; с.2013, №3, мод.202;

Қонунҳои ҚТ аз 8.08.с. 2015, № 1210; аз 23.11.2015 с., № 1242; аз 02.01.2019 с., № 1575; аз 25.06.2021 с., №1801)

Боби I

Муқаррароти умумӣ

Моддаи 1. Муносибатҳое, ки Қонуни мазкур танзим мекунад

Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятӣ оид ба амалӣ намудани ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ дар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, таъсис додан, фаъолият намудан, азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ба танзим медарорад.

Моддаи 2. Доираи амали Қонуни мазкур

Амали Қонуни мазкур тамоми иттиҳодияҳои ҷамъиятиро фаро мегирад, ки бо тартиби муқарраргардида таъсис дода шудаанд, ба истиснои иттиҳодияҳои ҷамъиятиро (ташкilotҳои динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ, иттифоқҳои касаба ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ), ки тартиби таъсис ва фаъолияти онҳоро қонунҳои алоҳида ба танзим медароранд.

Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мебошад. (ҚТ аз 25.06.2021 с., №1801)

Моддаи 4. Ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ

1. Ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ ҳуқуқи дар асоси ихтиёрӣ бо мақсади хифзи манфиатҳои умумӣ ва ноил гардидан ба мақсадҳои умумӣ таъсис додани иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, шомил шудан ба иттиҳодияҳои ҷамъиятии мавҷуда ё худдорӣ кардан аз шомилшавӣ ба онҳо, инчунин аз ин иттиҳодияҳо бе мамониат баромаданро дар бар мегирад.

2. Шаҳрвандон ҳуқуқ доранд мустақилона, бе иҷозати пешакии мақомоти давлатӣ иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ таъсис диҳанд, инчунин ба ин гуна иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ бо шартҳои риоя кардани меъёрҳои оинномавии онҳо дохил шаванд.

Моддаи 5. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Иттиҳодияи ҷамъиятӣ – иттиҳоди ихтиёрӣ, худидора ва ғайритиҷоратии шаҳрвандон мебошад, ки дар асоси умумияти манфиатҳо барои амалӣ намудани мақсадҳои муттаҳид гардидаанд, ки дар оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ нишон дода шудаанд.

Моддаи 6. Муассисон, аъзо ва иштирокчиёни иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеӣ ва шахсони ҳуқуқӣ – иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мебошанд, ки анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисиро даъват кардаанд ва дар он оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ қабул карда шуда, мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтишии он ташкил карда шудааст. Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои баробар доранд.

2. Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеӣ мебошанд, ки ҳавасмандии онҳо барои иҷрои якҷояи вазифаҳои ин иттиҳодия мувофиқи меъёрҳои оинномаи он бо аризаи шахсӣ ё ҳуҷҷатҳои дахлдор ба расмӣ дароварда мешавад. Ин имконият медиҳад, ки шумораи аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба ҳисоб гирифта шавад. Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои баробар доранд.

Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ доранд ба мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтишии ин иттиҳодия интихоб кунанд ва интихоб шаванд, инчунин ғайолияти мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятиро мувофиқи оинномаи он назорат намоянд.

Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ мувофиқи талаботи меъёрҳои оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқу вазифаҳо доранд ва дар сурати риоя накардани талаботи пешбинишудаи оиннома аз иттиҳодияи ҷамъиятӣ метавонанд хориҷ карда шаванд.

3. Иштирокчиёни иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеӣ мебошанд, ки мақсадҳои иттиҳодияи мазкур ва (ё) иқдоми мушаххаси онро дастгирӣ мекунанд, дар ғайолияти он бе барасмиятдории ҳатмии шартҳои иштироки худ ширкат меварзанд, агар оиннома тартиби дигари иштироки онҳоро пешбинӣ накарда бошад.

Моддаи 7. Шаклҳои ташкилию ҳуқуқии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар шаклҳои ташкилию ҳуқуқии зерин метавонанд таъсис дода шаванд:

- ташкилоти ҷамъиятӣ;
- ҳаракати ҷамъиятӣ;
- мақомоти худғайолияти ҷамъиятӣ.

Моддаи 8. Ташкилоти ҷамъиятӣ

1. Ташкилоти ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ мебошад, ки чун қоида, дар асоси узвият таъсис ёфта, барои ғайолияти якҷояи шахрвандони муттаҳидшуда ҷиҳати ҳифзи манфиатҳои умумӣ ва ба даст овардани мақсадҳои оинномавӣ таъсис дода шудааст.

2. Мақомоти олии роҳбарикунандаи ташкилоти ҷамъиятӣ анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мебошад. Мақомоти роҳбарикунандаи ташкилоти ҷамъиятӣ мақомоти интихобии дастаҷамъӣ мебошад, ки он ба анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ ҳисоботдиҳанда аст.

Моддаи 9. Ҳаракати ҷамъиятӣ

1. Ҳаракати ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ оммавӣ мебошад, ки аз иштирокчиён иборат буда, узвият надорад, амалӣ намудани мақсадҳои иҷтимоӣ ва дигар мақсадҳои ҷамъиятӣ муфидро дорад, ки онҳоро иштирокчиёни ҳаракати ҷамъиятӣ дастгирӣ менамоянд.

2. Мақомоти олии роҳбарикунандаи ҳаракати ҷамъиятӣ анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мебошад. Мақомоти роҳбарикунандаи ҳаракати ҷамъиятӣ мақомоти машваратии интихобӣ мебошад, ки на камтар аз даҳ нафар иборат буда, ба анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ ҳисоботдиҳанда аст.

3. Дар сурати ба қайди давлатӣ гирифта шудани ҳаракати чамъиятӣ мақомоти роҳбарикунандаи он ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро аз номи ҳаракати чамъиятӣ амалӣ менамояд ва вазифаҳои онро мувофиқи оиннома иҷро мекунад.

Моддаи 10. Мақомоти худфаъолияти чамъиятӣ

Мақомоти худфаъолияти чамъиятӣ иттиҳодияи чамъиятии беузвият ва ғайрирасмӣ буда, тартиби таъсис ва фаъолияти онро қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим мебарорад. (ҚЧТ аз 20.03.08 с., №384)

Моддаи 11. Иттифоқҳои (ассотсиатсияҳои, шӯроҳои) иттиҳодияҳои чамъиятӣ

Иттиҳодияҳои чамъиятӣ ҳуқуқ доранд иттифоқҳои (ассотсиатсияҳои, шӯроҳои) иттиҳодияҳои чамъиятиро таъсис диҳанд. Ба чунин иттифоқҳо (ассотсиатсияҳо, шӯроҳо) шахрвандон, иттиҳодияҳои чамъиятӣ, шахсони ҳуқуқӣ, мақомоти давлатӣ ҳуқуқи шомил шудан доранд.

Моддаи 12. Ҳудуди фаъолияти иттиҳодияҳои чамъиятӣ

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иттиҳодияҳои чамъиятии байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ таъсис ёфта, амал мекунад.

2. Иттиҳодияи чамъиятии байналмилалӣ иттиҳодияи чамъиятие мебошад, ки он дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар ҳудуди як ё якчанд давлатҳои хориҷӣ фаъолият намуда, филиал ва намояндагии худро дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва як ё якчанд давлатҳои хориҷӣ дорад ё мақсад дорад мувофиқи оиннома ин воҳидҳоро дошта бошад. (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

3. Иттиҳодияи чамъиятии ҷумҳуриявӣ иттиҳодияи чамъиятие мебошад, ки фаъолияти худро мувофиқи мақсадҳои оинномавӣ метавонад дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ намояд, филиалҳо ва намояндагиро дошта бошад. (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

4. Иттиҳодияи чамъиятии маҳаллӣ иттиҳодияи чамъиятие мебошад, ки мувофиқи мақсадҳои оинномавиаш дар ҳудуди воҳиди марзӣ маъмурии вилоят, шаҳр ва ноҳия фаъолият мекунад. (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

5. Иттиҳодияҳои чамъиятии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ метавонанд дар номи худ калимаҳои «Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Тоҷикистон»-ро бе иҷозати махсуси мақоми давлатии салоҳиятнок ва бе супоридани ҳама гуна пардохтҳо истифода намоянд.

Моддаи 13. Принципҳои таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ ба принципҳои ихтиёрӣ, баробарҳуқуқӣ, худидоракунӣ ва қонуният асос меёбад. Иттиҳодияи чамъиятӣ дар муайян кардани сохтори дохилӣ, мақсад, шакл ва тарзу усулҳои фаъолияти худ озод мебошад.

2. Фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ ошкоро буда, маълумот дар бораи ҳуҷжатҳои таъсисӣ ва барномавии он бояд дастраси омма бошад.

3. Сохтор ва фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ бояд ба меъёрҳои демократӣ мувофиқ бошанд. Фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ набояд ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шахрвандро, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолат додааст, вайрон ва ё маҳдуд намояд. (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

Моддаи 14. Маҳдудият барои таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъияти, ки наҷодпарастӣ, миллатгарой, хусумат, бадбинии иҷтимоӣ ва мазҳабиро тарғиб мекунад ва ё барои зӯран сарнагун кардани сохтори конститутсионӣ ва ташкили гурӯҳҳои мусаллаҳ даъват менамояд, манъ аст.

2. Таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъияти, ки ба ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, ба саломатии одамон ва ба ахлоқи ҷамъиятӣ сӯйқасд мекунад, манъ аст.

Моддаи 15. Давлат ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Даҳолати мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва шахсони мансабдори онҳо ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳамчунин даҳолати иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва шахсони мансабдори онҳо манъ аст.

2. Давлат риояи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро таъмин мекунад, ба онҳо додани имтиёзҳо ва афзалиятҳои андозсупорӣ ва дигар имтиёзҳоро ба тариқи қонунгузорӣ танзим менамояд.

Дастгирии давлатӣ дар шакли маблағҷудокунии мақсаднок (грантҳои давлатӣ) ба барномаҳои ҷудоғонаи барои ҷомеа муфиди иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мувофиқи дарҳости онҳо, бастанӣ шартномаҳои гуногун, аз он ҷумла барои иҷро кардани кор ва хизматрасонӣ, супориши иҷтимоӣ барои иҷрои барномаҳои гуногуни давлатӣ ба доираи номаҳдуди иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар асосҳои озмун ифода ёфта метавонад.

3. Масъалаҳое, ки ба манфиатҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дахл доранд, дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун аз тарафи мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ бо иштироки иттиҳодияҳои ҷамъиятии дахлдор ё бо мувофиқаи онҳо ҳал карда мешаванд.

4. Ба қормандони қироӣ дастгоҳи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи меҳнат ва суғуртаи иҷтимоӣ паҳн мегардад.

Боби II.

Таъсиси иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Моддаи 16. Таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ташаббуси муассисони он – на камтар аз се нафар шахси воқеӣ таъсис дода мешавад.

Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар қатори шахсони воқеӣ шахсони ҳуқуқӣ – иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ низ шуда метавонанд.

2. Қарорҳо дар бораи таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ, дар бораи тасдиқ кардани оинномаи он ва дар бораи ташкили мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтиш дар анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисӣ қабул карда мешаванд. Аз вақти қабули қарорҳои мазкур иттиҳодияи ҷамъиятӣ таъсисёфта ҳисобида мешавад. Муассисоне, ки иттиҳодияи ҷамъиятиро ба сифати шахси ҳуқуқӣ таъсис медиҳанд, ўҳдадоранд дар мўҳлати як моҳи баъди таъсисдиҳӣ ҳуҷҷатҳои таъсисиро барои бақайдгирии давлатӣ ба мақомоти бақайдгиранда пешниҳод намоянд.

3. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ аз вақти бақайдгирии давлатӣ ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро пайдо мекунад.

Моддаи 17. Талаботе, ки ба муассисон, аъзо ва иштирокчиёни иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ пешниҳод карда мешавад

1. Шаҳрвандоне, ки ба синни 18-солагӣ расидаанд, муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ шуда метавонанд, агар Қонуни мазкур дигар тартибро муқаррар накарда бошад.
2. Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд баробари шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ шуда метавонанд, ба шарте ки ҷои доимии зисти онҳо Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад ё гувоҳномаи иқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дошта бошанд. Ҳолатҳои маҳдуд кардани ин ҳуқуқи шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандро қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон муқаррар менамоянд.
3. Шаҳрвандоне, ки ба синни 14-солагӣ расидаанд, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон шуда метавонанд.
4. Шаҳрвандоне, ки ба синни 8-солагӣ расидаанд, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятии кӯдакон шуда метавонанд.
5. Танҳо шаҳрвандони ба балоғатрасида, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ зиндагӣ мекунанд, роҳбарони иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, инчунин аъзои мақомоти назорату тафтишии онҳо шуда метавонанд. **(ҚҶТ аз 25.06.2021 с., №1801)**
6. Шарт ва тартиби пайдо кардани узвият, гум кардани узвият, инчунин шартҳои баромадан аз сафи аъзои иттиҳодияҳои ҷамъиятиро аз рӯи синнусол оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии дахлдор муайян мекунанд.
7. Дар ҳуҷжатҳои расмӣ талаби нишон додани узвият ё иштирок дар ин ё он иттиҳодияи ҷамъиятӣ манъ аст. Мансубияти шаҳрвандон ба иттиҳодияи ҷамъиятӣ асоси маҳдуд кардани ҳуқуқу озодиҳои онҳо ва шартҳои аз тарафи давлат ба онҳо додани ягон имтиёз ё бартарият шуда наметавонад.
8. Муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ инҳо буда наметавонанд:
 - мақомоти ҳокимияти давлатӣ (ба истиснои ҳолате, ки дар моддаи 11 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст);
 - шахсони ҳуқуқӣ (ба истиснои ҳолатҳое, ки дар моддаҳои 6, 11 ва 16 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд);
 - шахсоне, ки алоқамандии онҳо бо ташкилотҳои террористӣ, экстремистӣ (ифротгарой) ва сепаратистӣ аз тарафи суд муайян шудааст.
9. Ҳангоми таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар шакли ташкилоти ҷамъиятӣ муассисони ин ташкилот бевосита аъзои он гардида, ҳуқуқ ва вазифаҳои дахлдор пайдо менамоянд.
10. Дар вақти таъсиси иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар дигар шаклҳо ҳуқуқ ва вазифаҳои муассисони онҳо дар оинномаашон нишон дода мешаванд.

Моддаи 18. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд инҳоро пешбинӣ намояд:
 - ном, мақсади иттиҳодияи ҷамъиятӣ, шакли ташкилию ҳуқуқии он;
 - сохтори иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтиши иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳудуди фаъолияти ҳамин иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- шартҳо ва тартиби пайдо ва гум кардани узвият дар иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзои ин иттиҳодия (танҳо барои иттиҳодияҳое, ки узвиятро пешбинӣ менамоянд);
- салоҳият ва тартиби ташкили мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мўҳлат ва ваколати онҳо, маҳалли ҷойгиршавии мақомоти доимии роҳбарикунанда;
- тартиби ворид намудани тағйиру иловаҳо ба оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
- сарчашмаҳои ташаккули маблағҳо ва дигар молу мулкҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳуқуқи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва филиали намоёндагӣҳои он оид ба идоракунии амвол;
- тартиби азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ.

2. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ тасвири рамзи ин иттиҳодияро дошта метавонад.

3. Дар оиннома метавонанд дигар муқаррароти марбут ба фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки ба қонунҳо муҳолифат намекунанд, пешбинӣ карда шаванд.

Моддаи 19. Ном ва рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, парчам, нишон, вимпелҳо ва дигар рамзҳо, агар онҳо бошанд, аз ном ва рамзи дигар шахсони ҳуқуқӣ, аз ҷумла онҳое, ки бо қарори суд барҳам дода шудаанд ва ё фаъолияти худро қатъ кардаанд, бояд фарқ кунанд.

2. Рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ набояд ба рамзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба рамзи давлатҳои хориҷӣ монанд бошад ва ҳуқуқи моликияти зехниро вайрон намояд. Истифодаи тасвири нишони давлатӣ дар мўҳр ва бланкаҳои фирмавии иттиҳодияи ҷамъиятӣ манъ аст.

3. Ном ва рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои тарғибу ташвиқи мақсад ва тарзу усулҳои амалиёте, ки дар моддаи 14 Қонуни мазкур нишон дода шудаанд, набояд истифода шаванд.

4. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ дорад дар номи худ номи шаҳрвандро танҳо бо ризоияти ӯ, дар сурати ғавтидани ин шаҳрванд, дар асоси васиятномаи ба таври нотариалӣ тасдиқшудаи вай ва дар сурати набудани васиятнома бо розигии ҳамсар, волидайн ва ё фарзандони болиғи шахси ғавтида истифода намояд. Агар шахсони номбурда мавҷуд набоянд, масъалаи истифодаи номи шаҳрвандро дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуди ҷамъият ҳал мекунад.

Моддаи 20. Тартиби истифодаи номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Номи расмии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ба шакли он ва ҳудуди фаъолияти он ишора дошта бошад.

2. Дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ истифода кардани номи мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, ҳизбҳои сиёсии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда, инчунин ҳизбҳои сиёсӣ, ки фаъолияти онҳо бо тартиби судӣ барҳам дода шудаанд ё бо тартиби худбарҳамдиҳӣ фаъолиятшонро қатъ кардаанд, мумкин нест.

Моддаи 21. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Барои ба даст овардани ҳуқуқи шахси ҳуқуқӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ба қайди давлатӣ гирифта шавад.

2. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятиро Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳо (минбаъд - мақомоти бақайдгиранда) анҷом медиҳанд.

3. Бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ, инчунин иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллиро, ки фаъолияти онҳо мувофиқи оиномаҳояшон дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ амалӣ мегарданд, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳад. **(ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)**

4. Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бинобар бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дорои ваколатҳои зерин мебошад:

- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда;

- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои таъсисии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда, инчунин қайди баҳисобғирии онҳо;

- додани Шаҳодатнома дар бораи бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда;

- додани нусха аз Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобғирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмиллалии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон буда;

- пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- пешбурди қайди баҳисобғирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- муайян намудани тартиби пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва тартиби қайди баҳисобғирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- иҷрои дигар ваколатҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. **(ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)**

5. Бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳо ҷойгирбударо раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳо анҷом медиҳанд. **(ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)**

6. Раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳо бинобар бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дорои ваколатҳои зерин мебошанд:

- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятии дар ҳудуди вилоят воқеъбуда;

- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ;

- додани Шаҳодатнома дар бораи бақайдғирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- додани нусха аз Феҳристи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобғирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ (вобаста ба ҳудуди дахлдор);

- пешбурди Феҳристи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҳудудҳои дахлдор;

- ҳар моҳ пешниҳод намудани маълумот ба Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳо;

- иҷрои ваколатҳои дигари пешбининамудаи Қонуни мазкур. (ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)

7. Барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба мақомоти бақайдгиранда ҳуччатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- ариза, ки онро аъзои мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ имзо кардаанд ва дар он насаб, ном, номи падар, ҷойи истиқомат ва телефонҳои робита нишон дода шудаанд;

- оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар ду нусха бо забони давлатӣ ва бо хоҳиши ташкилоти ҷамъиятӣ ду нусха бо забони муоширати байни миллатҳо;

- иқтибос аз протоколи анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисӣ, ки дар бораи таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ, тасдиқи оиннома, ташкил кардани мақомоти роҳбарикунанда ва мақоми назорату тафтишии он маълумот дорад;

- маълумот дар бораи муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ: барои шахсони воқеӣ - насаб, ном, номи падар, соли таваллуд, ҷои сукунат, шаҳрвандӣ (бо имзохояшон тасдиқ мегардад) ва нусхаи шиноснома ё дигар ҳуччате, ки шахсиятро тасдиқ мекунад; барои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳангоми таъсиси иттифоқи (ассотсиатсия, шӯрои) иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ – нусхаи шаҳодатномаҳо дар бораи бақайдгирии давлатии оинномаи ин иттиҳодияҳо, иқтибос аз протоколи маҷлиси мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, бо қарор дар бораи таъсиси иттифоқи (ассотсиатсия, шӯрои) иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, инчунин нусхаи шартномаи таъсисӣ;

- аризаи шахсоне, ки дар моддаи 19 Қонуни мазкур нишон дода шудаанд, дар бораи розигӣ ба истифодаи номи шаҳрванд дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- ҳангоми аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ истифода бурдани рамзи таҳти Ҳимояи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи моликияти зеҳнӣ ё ҳуқуқи муаллифӣ қарордошта - ҳуччатҳое, ки ҳуқуқи истифодаи онро тасдиқ мекунанд;

- ҳуччати пардохти бочи давлатӣ;

- ҳуччат дар бораи нишонии (маҳалли ҷойгиршавии) мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- барои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ – протоколҳои анҷуманҳо, конференсияҳо, маҷлисҳои умумӣ ё маҷлисҳои таъсисии воҳидҳои сохторӣ.

8. Тағйироте, ки ба оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ворид карда мешаванд, бо ҳамон тартиб ва дар ҳамон мўҳлате, ки барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ муқаррар карда шудааст, ба қайди давлатӣ гирифта мешаванд ва онҳо аз вақти чунин бақайдгирӣ эътибори ҳуқуқӣ пайдо мекунанд.

9. Барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, тағйироте, ки ба оинномаи он дохил карда мешаванд, бо тартиб ва ба андозаи муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бочи давлатӣ» бочи давлатӣ ситонида мешавад.

10. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар давоми як моҳ аз рӯзи пешниҳоди тамоми ҳуччатҳои дар ҳамин модда номбаршуда анҷом ёфта, ба иттиҳодияи ҷамъиятӣ шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатӣ дода мешавад.

Моддаи 21¹. Додани нусхаи (дубликати) Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Дар сурати гумм кардан ва дигар ҳолатҳои зарурӣ дар асоси аризаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мақомоти бақайдгиранда дар давоми 10 рӯз нусхаи (дубликати) Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро медиҳад.

(ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)

Моддаи 22. Қайди баҳисобгирии намояндагӣҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё рад кардани қайди баҳисобгирии онҳо

1. *Намояндагӣҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ, аз ҷумла иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда бояд аз қайди баҳисобгирӣ гузаранд.*

(ҚЧТ аз 19.03.13 с., № 962)

2. Қайди баҳисобгирии намояндагӣҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятиро мақомоти бақайдгиранда анҷом медиҳад. **(ҚЧТ аз 19.03.13 с., № 962)**

3. Барои қайди баҳисобгирӣ намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳуҷжатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

1) аризаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали он;

2) нусхаи аз тарафи нотариуси давлатӣ тасдиқшудаи ҳуҷжатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки намояндагӣ ё филиал таъсис медиҳад;

3) қарори иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ:

а) дар бораи таъсиси намояндагӣ ва филиали;

б) дар бораи тасдиқи Низомнома;

в) дар бораи таъин намудани роҳбари намояндагӣ ё филиал;

4) Низомномаи намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

5) ваколатнома, ки ба роҳбари намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ дода шудааст;

6) ҳуҷжати тасдиқкунандаи маҳалли ҷойгиршавии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

7) қвитансия ё нусхаи супориши пардохтӣ дар бораи пардохти бочи давлатӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4. Маълумот дар бораи намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ворид карда мешавад.

5. Қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар давоми 10 рӯзи пешниҳоди тамоми ҳуҷжатҳои дар ҳамин мода номбаршуда анҷом ёфта, ба намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ иқтибос аз қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дода мешавад.

6. Тағйирот ба ҳуҷжатҳои намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ҳамон тартиб ва дар ҳамон мӯҳлате, ки моддаи мазкур пешбинӣ намудааст, ворид карда мешавад.

7. Қайди баҳисобгирии намояндагиҳо ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ, аз ҷумла намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда бо асосҳои зерин рад карда мешавад:

- агар низомномаи намояндагиҳо ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқаррароти моддаи 14 Қонуни мазкур ё дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат кунад; (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

- агар ҳуҷҷатҳои барои қайди баҳисобгирӣ зарур, ки номгӯи онҳоро Қонуни мазкур муайян кардааст, пурра пешниҳод нашуда бошанд ё маълумот дар ҳуҷҷатҳо бо тартиби муқаррарӣ расмӣ кунонида нашуда бошад ё ба мақоми номувофиқ пешниҳод гардида бошад;

- агар муқаррар гардад, ки дар ҳуҷҷатҳои таъсисии пешниҳодшуда маълумоти носаҳеҳ мавҷуд бошад.

8. Дар сурати гум шудани Шаҳодатнома дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва дигар ҳолатҳои зарурӣ мақоми бақайдгиранда бояд дар асоси ариза дар давоми 10 рӯз нусхаи (дубликати) онро диҳад.

9. Дар сурати рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба аризадиҳанда дар ин бора дар шакли хаттӣ бо нишон додани муқаррароти мушаххаси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки риоя накардани он боиси рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ шудааст, хабар дода мешавад.

10. Дар бораи рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи саркашӣ аз ин гуна баҳисобгирӣ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

11. Рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои такроран пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо ҷиҳати қайди баҳисобгирӣ монеъ намешавад, ба шарте, агар асосҳои, ки боиси раддия шудаанд, бартараф карда шуда бошанд.

12. Баррасии аризаи такрорӣ дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо тартиби муайяннамудаи Қонуни мазкур сурат мегирад.

(ҚЧТ аз 19.03.13 с., № 962)

Моддаи 23. Рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва тартиби шикоят аз болон он

1. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар асосҳои зерин рад карда мешавад:

- агар оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқаррароти моддаҳои 14, 17 ва 18 Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат кунад; (ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)

- агар номгӯи пурраи ҳуҷҷатҳои барои бақайдгирии давлатӣ зарур, ки Қонуни мазкур муайян кардааст, пешниҳод карда нашуда бошад ё маълумот дар ҳуҷҷатҳо ба тартиби зарурӣ расмӣ кунонида нашуда бошанд ё ба мақомоти номувофиқ пешниҳод гардида бошанд;

- агар бо ҳамон ном иттиҳодияи ҷамъиятии қаблан ба қайд гирифташуда фаъолият намояд;

- агар муқаррар гардад, ки дар ҳуҷҷатҳои таъсисии пешниҳодшуда маълумоти носаҳеҳ мавҷуд бошад;

- агар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ахлоқ, ҳисси миллӣ ва динии шахрвандонро таҳқир намояд.

2. Бо сабабҳои мувофиқи мақсад набудани таъсис ба рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ роҳ дода намешавад.

3. Дар сурати рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба аризадихандагон дар ин бора дар шакли хаттӣ бо нишон додани муқаррароти мушаххаси қонунгузори Қумхурии Тоҷикистон, ки вайрон кардани онҳо боиси рад кардани бақайдгирии давлатии ин иттиҳодия гардидааст, хабар дода мешавад.

4. Дар бораи рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи саркашӣ аз ин гуна бақайдгирӣ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

5. Рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои такроран пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо ҷиҳати бақайдгирии давлатӣ монеъ намешавад, ба шарте ки асосҳои боиси раддия баргараф карда шуда бошанд.

Баррасии аризаи такрорӣ дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур сурат мегирад.

Боби III.

Ҳуқуқ ва вазифаҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Моддаи 24. Ҳуқуқҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Барои амалӣ намудани мақсадҳои оинномавӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ дорад:

- дар бораи фаъолияти худ озодона ахбор паҳн намояд;

- дар таҳияи қарорҳои мақомоти давлатӣ бо тартиб ва дар доираи пешбиникардаи Қонуни мазкур ва дигар қонунҳо иштирок намояд;

- маҷлисҳо, гирдиҷамӯиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва дигар чорабиниҳои оммавию бо тартиби пешбиникардаи қонунҳои Қумхурии Тоҷикистон гузаронад;

- мувофиқи қонунгузори Қумхурии Тоҷикистон воситаҳои ахбори оммаро таъсис ва фаъолияти нашро анҷом диҳад;

- дар мақомоти давлатӣ, ташкилотҳо, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, суд ҳуқуқҳои худ, манфиатҳои қонунии аъзо ва иштирокчиёни худ, инчунин дигар шахрвандонро намояндагӣ ва ҳифз намояд;

- аз рӯи масъалаҳои гуногуни ҳаёти ҷамъиятӣ бо ташаббусҳо баромад намояд, ба мақомоти давлатӣ пешниҳодҳо кунад;

- аз мақомоти давлатӣ маълумоте гирад, ки барои иҷрои вазифаҳои оинномавӣ зарур аст, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Қумхурии Тоҷикистон;

- тибқи қонунгузори Қумхурии Тоҷикистон фаъолияти истехсолӣ ва хоҷагириро, ки он ба иҷрои мақсаду вазифаҳои оинномавӣ мусоидат менамояд, анҷом диҳад, аз он ҷумла бо ёрии ташкилотҳои тичоратие, ки барои ин мақсадҳо таъсис дода мешаванд;

- барои татбиқи фаъолияти оинномавӣ дар озмунҳои қумхуриявӣ ва байналмилалӣ бо мақсади гирифтани фармоишҳои иҷтимоӣ, грантҳо, стипендияҳо ва дигар афзалиятҳои бо қонунгузори Қумхурии Тоҷикистон манъагардида иштирок намояд;

- бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар бораи ҳамкориҳои илмӣ ва техникаӣ, иқтисодӣ, молиявӣ ва истеҳсоли дар бораи расонидани хизмат ва иҷрои корҳои, ки ба татбиқи мақсад ва иҷрои вазифаҳои оинномавӣ нигаронида шудаанд, созишномаҳо бандад;

- аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар шакли молу мулк ва маблағ қўмаки моддӣ қабул намояд; (ҚҶТ аз 8.08.15 с., № 1210)

- мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон корҳои илмӣ ва тадқиқотӣ ва лоиҳавию конструкториро амалӣ гардонад, лоиҳаю барномаҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ аҳамиятнокро аз санҷиши ҷамъиятӣ гузаронад, дар қори комиссияҳои муштарақ оид ба баррасии онҳо иштирок намояд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар оиннома пешбинӣ шуда бошанд;

- ваколатҳои дигари муқаррарнамудаи қонунгузориҳои амалӣ намояд.

2. Амалӣ кардани ҳуқуқҳои номбаршудаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд ё бо иштироки онҳо таъсис гардидаанд, бо қонунҳо ё санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон метавонанд маҳдуд карда шаванд.

Моддаи 25. Вазифаҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Иттиҳодияи ҷамъиятӣ вазифадор аст:

- Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ва меъёрҳои пешбиникардаи оинномаро риоя намояд; (ҚҶТ аз 25.06.2021 с., №1801)

- ҳар сол то 1-уми апрел ба мақомоти бақайдгиранда дар бораи идомаи фаъолияти худ маълумот, ки шакли он аз ҷониби Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, пешниҳод намояд; (ҚҶТ аз 19.03.13 с., № 962)

- бо дархости мақомоти бақайдгиранда қарорҳои мақомоти роҳбарикунанда ва шахсони мансабдори иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи фаъолияти худ гузориш пешниҳод намояд;

- намояндагони мақомоти бақайдгирандаро ба чорабиниҳои оммавӣ, ки иттиҳодияи ҷамъиятӣ мегузаронад, роҳ диҳад;

- ба намояндагони мақомоти бақайдгиранда дар қори шиносшавӣ бо фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ вобаста ба амалӣ намудани мақсадҳои оинномавӣ ва риояи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат кунад;

- ҳар сол дар сомонӣ худ ё сомонӣ мақоми бақайдгиранда ҳисоботи молиявиро, ки дар он маълумоти муфассал оид ба даромад ва хароҷот дарҷ шудааст, ҷой диҳад;

- дар давоми на кам аз панҷ сол пас аз анҷоми муносибатҳои қорӣ маълумот дар бораи амалиёти анҷомдодашудаи дохилӣ ва байналмилалӣ роҳбарӣ диҳад;
- маълумот дар бораи мушаххаскунии шахсоне, ки фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро назорат ё идора мекунанд, аз ҷумла муассисон, аъзои мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтиширо роҳбарӣ диҳад ва ба мақоми бақайдгиранда пешниҳод намояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 С., № 1575).

Боби IV.

Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Моддаи 26. Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияи чамъиятие, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад, дар моликиятш биноҳо, иморатҳо, иншоот, фонди манзил, нақлиёт, тачҳизот, асбобу анҷом, амволи таъиноти маданияу маърифатӣ ва солимгардонӣ, маблағҳо, сахмияҳо, коғазҳои қиматнок ва дигар молу мулк дошта метавонад, ки барои таъминоти моддии фаъолияти оинномавии ин иттиҳодияи чамъиятӣ заруранд.

Дар моликияти иттиҳодияи чамъиятӣ инчунин муассисаҳо, нашриёт, воситаҳои ахбори омма, ки аз ҳисоби маблағҳои ҳамин иттиҳодияи чамъиятӣ мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва оинномаи он таъсис мегарданд ва ба даст оварда шудаанд, буда метавонанд.

2. Моликияти иттиҳодияи чамъиятӣ мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад.

3. Қонун метавонад намудҳои амволеро муқаррар намояд, ки аз нигоҳи амнияти давлатӣ ва чамъиятӣ ё мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон дар моликияти иттиҳодияи чамъиятӣ буда наметавонанд.

Моддаи 27. Сарчашмаҳои ташаккули моликияти иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Моликияти иттиҳодияи чамъиятӣ аз ҳисоби ҳаққи дохилшавӣ ва аъзоҳаққӣ, агар пардохти онҳоро оиннома пешбинӣ карда бошад, пардохтҳои ихтиёрӣ ва хайрияҳо, грантҳо, воридот аз лексияҳо, намоишгоҳҳо, лотереяҳо, музоядаҳо, чорабиниҳои варзишӣ ва дигар чорабиниҳои, ки бо тартиби муқаррарнамуда ва мувофиқи оинномаи иттиҳодияи чамъиятӣ гузаронида мешаванд, даромадҳо аз фаъолияти соҳибкорӣ ва намудҳои дигари фаъолияти иттиҳодияи чамъиятӣ, ки қонун манъ накардааст, ташаккул меёбад.

2. Пардохтҳои ихтиёрӣ ва хайрияҳо, грантҳо, молу мулке, ки аз тарафи давлатҳои хориҷӣ, шахсони ҳуқуқии хориҷӣ, шахсони ҳуқуқие, ки бо иштироки субъектҳои хориҷӣ таъсис ёфтаанд, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ҳаракатҳои чамъиятии байналмилалӣ, инчунин ба воситаи дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба иттиҳодияҳои чамъиятӣ ворид шудаанд, аз тарафи мақомоти бақайдгиранда дар Феҳристи кумаки башардӯстона ба иттиҳодияҳои чамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки пешбурди онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад, сабт карда мешаванд. Лоиҳаҳои аз тарафи субъектҳои мазкур маблағгузоришаванда аз ҷониби иттиҳодияҳои чамъиятӣ баъд аз огоҳонидани мақомоти бақайдгиранда амалӣ карда мешаванд. Шакли огоҳиномаро Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд. (ҚҶТ аз 8.08.15 с., № 1210)

Моддаи 28. Субъекти ҳуқуқи моликият дар ташкилоти чамъиятӣ

1. Ташкилоти чамъиятӣ субъекти ҳуқуқи моликият ба тамоми молу мулки ташкилоти чамъиятӣ мебошад. Ҳар як узви алоҳидаи ташкилоти чамъиятӣ ба ҳиссаи молу мулки ба ташкилоти чамъиятӣ тааллуқдошта ҳуқуқи моликият надорад.

2. Дар ташкилотҳои чамъиятие, ки филиалҳо ва намояндагиҳо фаъолияти худро дар асоси низомномаҳои худ ва оинномаи ягонаи ин ташкилот амалӣ менамоянд, соҳиби моликият дар маҷмӯъ ташкилоти чамъиятӣ мебошад.

Моддаи 29. Субъекти ҳуқуқи моликият дар ҳаракати чамъиятӣ

Аз номи ҳаракати чамъиятӣ ҳуқуқи моликиятро ба молу мулке, ки ба ҳаракати чамъиятӣ тааллуқ дорад, инчунин молу мулке, ки аз ҳисоби маблағҳои худӣ барпо карда ва (ё) ба даст оварда шудаанд, мақомоти роҳбарикунандаи он амалӣ менамояд.

Моддаи 30 бо ҚҶТ аз 20.03.08 с., №384 хориҷ карда шуд

Моддаи 31. Фаъолияти соҳибкории иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Иттиҳодияи чамъиятӣ фаъолияти соҳибкориро тибқи талаботи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардонад.

2. Иттиҳодияи чамъиятӣ метавонад бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ширкатҳои хоҷагидорӣ, чамъиятҳо ва ташкилотҳои дигари хоҷагидориро таъсис намояд, инчунин молу мулкero, ки барои пешбурди фаъолияти соҳибкорӣ таъин гардидааст, ба даст орад.

3. Даромадҳо аз фаъолияти соҳибкори иттиҳодияи чамъиятӣ дар байни аъзо ё иштирокчиёни ин иттиҳодия тақсим шуда наметавонанд ва бояд танҳо барои ба даст овардани мақсадҳои оинномавӣ истифода шаванд. Иттиҳодияи чамъиятӣ маблағҳои худро метавонад барои мақсадҳои хайриявӣ истифода намояд, ҳатто агар ин дар оинномаи он нишон дода нашуда бошад.

Боби V.

Азнавташқилдиҳӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ

Моддаи 32. Азнавташқилдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Азнавташқилдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ бо қарори анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ амалӣ карда мешавад. Тартиби қабули қарорро қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ё оинномаи иттиҳодияи чамъиятӣ муайян мекунад.

2. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи чамъиятие, ки бо роҳи азнавташқилдиҳӣ таъсис дода мешавад, бо тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур амалӣ мегардад.

3. Молу мулки иттиҳодияи чамъиятие, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад, баъди азнавташқилдиҳии он ба шахсони ҳуқуқии навтаъсис бо тартиби пешбиниамудаи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузарад.

Моддаи 33. Барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ

1. Барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ бо қарори анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мувофиқи оинномаи иттиҳодияи чамъиятӣ ё бо қарори суд тибқи тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур анҷом дода мешавад.

2. Молу мулке, ки дар натиҷаи барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ боқӣ мемонад, баъди қоненъ гардонидани талаботи кредиторон барои мақсадҳои пешбиникардаи оинномаи иттиҳодияи чамъиятӣ равона карда мешавад. Агар дар оиннома масъалаи тартиби ихтиёрдории молу мулки иттиҳодияи чамъиятии барҳамдодашуда ҳал нашуда бошад, ин гуна қарор дар анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ дар баробари қарор дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ қабул карда шуда, дар мавридҳои баҳсноқ бошад, ин масъала бо қарори суд ҳал карда мешавад. Қарор дар бораи истифодаи молу мулки боқимонда ба мақомоти бақайдгиранда равона карда мешавад.

Моддаи 33¹. Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ

1. *Анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумии иттиҳодияи чамъиятӣ*, ки дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ қарор қабул намудааст, вазифадор аст дар бораи қабули чунин қарор бетаъхир ба мақоми бақайдгиранда хабар диҳад. **(ҚҶТ аз 19.03.13 с., № 962)**

2. Мақоми бақайдгиранда қарорро дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи чамъиятӣ гирифта, риоя гардидани қоидаҳои барҳамдиҳиро месанҷад ва вобаста ба натиҷаи санҷиш ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияи чамъиятӣ дар хусуси дар ҷараёни барҳамдиҳӣ қарор доштани иттиҳодияи чамъиятӣ маълумот ворид менамояд.

3. Барои бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда шаванд; (ҚҶТ аз 19.03.13 с., № 962)

- ариза;

- нусхаи қарор дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- нусхаҳои аслии ҳуҷҷатҳои таъсисӣ, Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- ҳуҷҷат аз мақомоти андоз оид ба қарздор набудани иттиҳодияи ҷамъиятӣ аз бучет.

4. Мақоми бақайдгиранда дар муддати даҳ рӯз аз лаҳзаи ба охир расидани чараёни барҳамдиҳӣ вазифадор аст:

- риоя шудани тартиби барҳамдиҳиро санҷад;

- ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ маълумот ворид намояд;

- аз Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ нусха диҳад.

5. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ, намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ аз рӯзи ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ворид намудани маълумоти дахлдор барҳамхӯрда ба ҳисоб мераванд.

Боби VI.

Назорат ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Моддаи 34. Назорат ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Назорати риояи дақиқ ва иҷрои яқхелаи қонунҳоро аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои ба он тобеъ амалӣ менамоянд.

2. Мақомоти бақайдгиранда мувофиқати фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ба мақсадҳои оинномавии онҳо назорат мекунад. *Тартиби санҷиши фаъолияти оинномавии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд.* (ҚҶТ аз 8.08.15 с., № 1210)

Мақомоти бақайдгиранда ҳуқуқ дорад:

- аз мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳуҷҷатҳои амрдиханда, қарорҳо ва гузоришҳоро мувофиқи моддаи 25 Қонуни мазкур талаб намояд;

- намояндагони худро барои иштирок кардан дар чорабиниҳои оммавие, ки иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мегузaronанд, фириштад;

- дар сурати ошкор намудани ҳодисаҳои аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ вайрон кардани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ё аз тарафи онҳо содир кардани амалиёте, ки ба мақсадҳои оинномавиашон муҳолифат мекунад, мақомоти роҳбарикунандаи ин иттиҳодияҳо хаттӣ огоҳонида, дар он асосҳои мушаххаси огоҳонида шудани онҳоро нишон диҳад.

Огоҳиномаи хаттиеро, ки мақомоти бақайдгиранда раво донистааст, иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд дар давоми як моҳ баррасӣ намояд.

3. Мақомоти андоз ба сарчашмаҳои даромади иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, андозаи маблағҳои бадастдаровардаи онҳо ва пардохти андозҳоро мувофиқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат мекунад.

4. Назорат ва тафтиши аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ иҷро карда шудани меъёрҳо ва стандартҳои мавҷудаи экологӣ, сўхторнишонӣ, зиддиэпидемиологӣ ва ғайраро тибқи қонун мақомоти давлатии ваколатдор амалӣ менамоянд.

5. Мақоми бақайдгиранда уҳдадор аст, мутобиқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом» ба мақоми ваколатдори муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом маълумот пешниҳод намояд, агар шубҳа ё асоси кофӣ барои гумонбар шудан мавҷуд бошад, ки иттиҳодияи ҷамъиятӣ василаи рӯпӯшкунанда барои ҷамъовариҳои маблағ аз тарафи ташиклоти террористӣ ва экстремистӣ мебошад ё ҳамчун канал барои маблағгузориҳои терроризм, экстремизм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом бо мақсади канорагирӣ аз чораҳои ғайрифаволигардонии дороиҳо, пинҳон ё рӯпӯш кардани барориши пинҳонии маблағҳои бо мақсадҳои қонунӣ таъиншуда ба манфиати террористон ва экстремистон ё ташиклотҳои террористӣ ва экстремистӣ равонашуда истифода мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 С., № 1575).

Моддаи 35. Боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Дар сурати аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ риоя накардани муқаррароти Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва содир намудани амалҳои муҳолифи мақсадҳои оинномавӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он ба мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи мазкур дар бораи бетаъхир бартараф намудани қонуншиканӣ амри хаттӣ ва ба мақомоти бақайдгиранда огоҳиномаи хаттӣ фиристода, мўҳлати бартараф намудани онҳоро муқаррар менамояд. (ҚҶТ аз 25.06.2021 с., №1801)

2. Агар дар мўҳлати муайяншуда қонуншиканиҳое, ки асоси баровардани амри хаттӣ ё огоҳиномаи хаттӣ гаштаанд, бартараф карда нашаванд, Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он ба мақомоти бақайдгиранда ҳуқуқдоранд ба суд бо аризаи даъвогӣ дар хусуси боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ муроҷиат намояд.

Дар ин маврид суд метавонад фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро ба мўҳлати то се моҳ боздорад.

3. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин бо тартиб ва асосҳои пешбиникардаи дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад боздошта шавад.

4. Тартиби боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро дар сурати қорӣ кардани вазъияти ғавқулудда дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун муайян менамояд. (ҚҶТ аз 25.06.2021 с., №1801)

Моддаи 36. Оқибатҳои боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Дар сурати боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқи он чун муассиси воситаҳои ахбори омма фаъолияти воситаҳои ахбори оммаи таъсисдодаи он боздошта мешавад, ба вай ташкил кардан ва гузаронидани маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва дигар чорабиниҳои оммавӣ, истифодабарии амонатҳои бонкӣ, ба истиснои ҳисобу китобҳо оид ба фаъолияти хоҷагӣ ва шартномаҳои меҳнатӣ, ҷуброни зараре, ки бо амали ӯ расонида шудааст, пардохти андозҳо, бочҳо ва ҷаримаҳо манъ аст. (ҚҶТ аз 19.03.13 с., № 962)

2. Агар дар давоми мўхлати муқарраршудаи боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ қонуншиканиҳо, ки асоси боздоштани фаъолияти он гардидаанд, бартараф карда шаванд, иттиҳодияи ҷамъиятӣ фаъолияти худро бо қарори суде, ки фаъолиятро боздоштааст, давом медиҳад.

Моддаи 37. Асосҳои барҳам додан ва манъ кардани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Асосҳои барҳам додани иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё манъ кардани фаъолияти он инҳо мебошанд:

- ҳуқуқ ва озодиҳои инсон ва шаҳрвандро риоя накардани иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои конституционӣ, қонунҳо ё дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя накардани иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ мунтазам анҷом додани фаъолият, ки ба мақсадҳои оинномавии он муҳолифат менамояд; (**ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801**)

- аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ бартараф накардани кирдорҳои, ки барои баровардани амри хаттӣ ё огоҳиномаи хаттӣ тибқи талаботи моддаи 35 Қонуни мазкур асос гардидаанд.

2. Ариза дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо асосҳои дар моддаи мазкур нишондодашуда аз тарафи мақомоти бақайдгиранда ё Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он, новобаста ба татбиқи чораҳои пешбиникардаи моддаи 35 Қонуни мазкур, ба суд пешниҳод карда мешавад.

3. Барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ҳалномаи суд маънои онро дорад, ки фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, сарфи назар аз мавҷудияти бақайдгирии давлатии он, манъ карда мешавад, *инчунин асос барои барҳамдиҳии ҳамаи шахсони ҳуқуқии таъсисдодаи он, баромадан аз ҷамъияту ширкатҳои хоҷагидор ё қатъ гардидани иштироки он дар фаъолияти дигар шахсони ҳуқуқӣ мегардад.* Иттиҳодияи ҷамъиятии барҳамдодашуда бо номи дигар сабт шуда наметавонад. (**ҚЧТ аз 19.03.13 с., № 962**)

4. Агар суд аризаро дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё манъ кардани фаъолияти он қонунангадонад, иттиҳодияи ҷамъиятӣ баъди эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд фаъолиятро давом медиҳад.

5. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки шахси ҳуқуқӣ намебошад, мувофиқи ҳалномаи суд бо тартиб ва асосҳои барои барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ - шахси ҳуқуқии пешбиникардаи Қонуни мазкур метавонад манъ карда шавад.

Боби VII.

Робитаҳои байналмилалии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ

Моддаи 38. Робитаҳои байналмилалии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд тибқи оинномаҳои худ ба ташкилотҳои ҷамъиятии байналмилалӣ шомил гардида, ҳуқуқ ва ўҳдадорӣҳои ба мақомоти ин ташкилотҳои ҷамъиятии байналмилалӣ мувофиқро ба даст оранд, алоқаю робитаҳои мустақими байналмилалиро ба роҳ монда, бо ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳуқуматӣ) хоричӣ созишномаҳо банданд.

2. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд дар давлатҳои хориҷӣ дар асоси санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон ва қонунгузориҳои ин давлатҳои ташкилот, *намояндагӣҳо ва филиалҳои худро таъсис намоянд.* Он иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки дар

давлатҳои хориҷӣ ташкилот, *намояндагиҳо ва филиалҳои худро таъсис додаанд, мувофиқи моддаи 12 Қонуни мазкур иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ эътироф карда мешаванд ва бояд бо тартиби муқарраркардаи Қонуни мазкур аз нав ба қайд гирифта шаванд.*

Моддаи 39. Фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад. **(ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)**
2. Барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои *дар моддаҳои 21, 22 Қонуни мазкур муайянгардида* ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи вазъи ҳуқуқи ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ талаб карда мешаванд, ки аз ҷониби мақомоти мутасаддии давлати хориҷӣ омода, тасдиқ ва ё пешниҳод шудаанд.
3. *Ҳуҷҷатҳои дар қисми 2 моддаи мазкур зикргардида бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд тасдиқ (легализатсия) карда шаванд ё ба онҳо апостил гузошта шавад, агар дар санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.* **(ҚЧТ аз 23.11.15 с., №1242)**
4. Ҳуҷҷатҳои ба забони хориҷӣ омодагашта, ки ба мақомоти адлия пешниҳод мегарданд, бояд ба забони давлатӣ ва забони муоширати байни миллатҳо тарҷума карда шуда, тариқи нотариалӣ тасдиқ гарданд.
5. Баъди бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳайати коркунони он бояд дар Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон *ба қайд гирифта* шаванд. **(ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)**
6. Ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё филиалу намояндагиҳои онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти худро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд. **(ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)**
7. Фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё филиалу намояндагиҳои онҳо, ки ба қайди давлатӣ ё қайди баҳисобгирӣ гирифта нашудаанд, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст. **(ҚЧТ аз 25.06.2021 с., №1801)**
8. *Тартиб ва мӯҳлатҳои анҷом додани қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ мутобиқи моддаи 22 Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.* **(ҚЧТ аз 21.07.10 с., № 621)**

Боби VIII.

Муқаррароти хотимавӣ

Моддаи 40. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқарраркардаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 41. Бақайдгирии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис гардидаанд

1. Муқаррароти Қонуни мазкур дар бораи бақайдгирии давлатӣ ба иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис дода шудаанд, низ татбиқ мегарданд.

2. Оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис гардидаанд, бояд ба талаботи Қонуни мазкур мувофиқ карда шаванд. Оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии амалкунанда танҳо дар он қисмате татбиқ мегарданд, ки ба Қонуни мазкур муҳолифат нашошта бошанд.

3. Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис дода шудаанд, на дертар аз 1 январи соли 2008 бо озод кардан аз пардохти бочӣ давлатӣ бояд аз нав ба қайди давлатӣ гирифта шаванд.

4. Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки дар мўҳлати муқарраркардаи ҳамин модда расмиёти аз нав бақайдгириро нагузаштаанд, ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро гум мекунанд ва шаҳодатномаҳо дар бораи бақайдгирии онҳо бо қарори мақомоти бақайдгиранда беътибор доништа мешаванд. Чунин ҳолат онҳоро аз иҷрои ўҳдадорихои ба зиммаи худ гирифташон озод наменамояд.

Моддаи 42. Дар бораи беътибор дониستاني Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 майи соли 1998 «Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ» (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 1998, № 10, мод. 139) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 43. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. Раҳмонов

ш. Душанбе, 12 майи соли 2007

№ 258